

Taaltoezicht

Taaltoezichthouder Joost Swanborn let op de taal van de handhaver, vergunningverlener en beleidsmaker. Dit keer: hoe schrijf je een vlotte vergunning?

Ook behoefte aan een kritische blik op uw teksten? Mail ze naar ingrid@ps-produkties.nl onder vermelding van 'Taaltoezicht'. Per post mag ook: Redactie HandHaving, t.a.v. I. Spijkers, postbus 2649, 8901 AC Leeuwarden.

Evenementen

Een grote Nederlandse gemeente met veel manifestaties en festiviteiten op haar grondgebied moderniseerde haar 'evenementenvergunning'. Het resultaat: een veel beter leesbare én handhaafbare vergunning. Dat voorkomt onnodige procedures en bespaart de gemeente veel geld: minder mensen die bellen en aan de balie komen, minder bezwaarschriften.

Besluit als begin

De oude tekst bestond in feite uit één lange zin, onderbroken door puntkommata's. 'Burgemeester en wethouders; gelezen de aanvraag van die-en-die voor dat-en-dat; overwegende dat..., dat... en dat...; gelet op artikel zussen-zo; besluiten ...' Deze zogeheten 'dat-vorm' kwam de leesbaarheid niet ten goede. Toch wordt die nog regelmatig gebruikt, maar verplicht is het niet. Het is betrekkelijk eenvoudig deze oubollige taal te vertalen in een moderne en toch correcte beschikking. Daarvoor werd eerst de indeling omgegooid, met heldere kopjes.

Eerst 'Aanvraag': 'Op [datum] ontvangen burgemeester en wethouders...'. Dan 'Besluit': 'Wij hebben besloten de gevraagde vergunning (niet) te verlenen (onder de bij dit besluit behorende voorschriften).' Zo ziet de aanvrager meteen waar hij of zij aan toe is.

Vervolgens 'Procedure' (of 'Wettelijk kader'): 'De aanvraag is getoetst aan (of: 'verleend op grond van') de volgende wetgeving en beleidskaders: ...'. Ten slotte 'Belangenafweging: de zogeheten 'considerans' waarin de gemeentelijke belangen worden afgewogen tegen die van de aanvrager. Inclusief eventuele zienswijzen, bezwaren en de reactie daarop. 'Wij hebben geen zienswijzen ontvangen over het voeren deze vergunning te verlenen.' Of juist wel: 'Deze luidt samengevat als volgt: Hierover merken wij het volgende op:' De belangenafweging

kan logisch worden afgesloten met een conclusie: 'Uit deze afweging volgt dat de gevraagde vergunning (niet) kan worden verleend.'

Begrijpelijke bezwaarclausules

Eventueel volgt dan een bezwaarclausule. Ook die kan in heel gewoon Nederlands:

'Bent u het niet eens met dit besluit? Dan kunt u voor [datum] een bezwaarschrift sturen naar [adres]. Uw bezwaarschrift moet bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen uw bezwaar is gericht;
- de motivering van uw bezwaar;
- een ondertekening.'

Je kunt ook verwijzen: Zie voor meer informatie de Algemene wet bestuursrecht op www.wetten.nl.

Vlotte voorschriften

Dan de voorschriften. Die formuleer je het duidelijkste als geboden. En daarbij mag je best het woord 'moet' gebruiken. 'Gasflessen zijn te allen tijde zo opgesteld dat zij beschermd zijn tegen omvallen' is niet echt een voorschrift; 'De vergunninghouder moet ervoor zorgen dat gasflessen niet kunnen omvallen' is dat wel.

Ook werden dubbelingen geschrapt en kwamen er bondiger kopjes: zo werd 'Met betrekking tot de te plaatsen objecten' gewoon: 'Objecten'. Daarnaast werd jargon uitgelegd. Dat

het 'ingevolge de Zondagswet, op zondag verboden is om in de nabijheid van kerken of andere gebouwen voor openbare eredienst, zonder strikte noodzaak gerucht te verwekken, waardoor de godsdienstoefening wordt gehinderd' werd: 'Het is verboden op zondag onnodig lawaai te maken in de buurt van gebouwen voor openbare eredienst (op grond van de Zondagswet)'.

De mededeling 'De vergunninghouder mag tijdens het evenement etenswaren en frisdranken verkopen' kan wél nuttig zijn, voor controlerende toezichthouders; die kwam daarom onder een apart kopje 'Aandachtspunten', samen met informatie over andere regelgeving waaraan de vergunninghouder moet voldoen, zoals de Drank- en Horecawet en richtlijnen van de Voedsel- en Warenautoriteit.

Tot slot: een moderne tekst wordt niet altijd korter, omdat wettelijke termen soms moeilijk te vertalen zijn.

Tips

- Beschouw begrijpelijke taal niet als sluitstuk, maar herzie vergunningen vanaf het begin integraal: inhoudelijk, juridisch én taalkundig.
- Hanteer altijd de indeling:
 - o Aanvraag
 - o Besluit
 - o Toelichting.
- Formuleer voorschriften in de gebiedende wijs.
- Kijk eens in het handige boekje Check je juridische tekst van Wouter de Koning (Sdu Uitgevers, Den Haag 2010)

Tekst: Joost Swanborn